

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

5. Fames Erisichthonia, tandem denti bus in sua membra grassatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

IV.

Vt autem corpus vexat edendi insatiabilis appetitus, ita & animum in multa crimina impellit. Quot mulieres vt habeant, quod edant, pudicitiam vendunt? Pretium enim scorti vix est unus panis. Neque enim aues tantum, aut ferae, escae causa in retia, incidunt, sed etiam homines.

Perf. in. Prologo.

Iuuenal.

Sigebert. in Chron. An. 1095.

*Magister artis, ingeniq; largitor Venter, quid non audet?
Graeculus, esuriens in calum iusseris, ibit.*

Math. 4: 2.

Fames, prodicionum, perfidia, latrociniorum, & cuius non maleficij est causa! Memorat Sigebertus Anno Christi 1095. cum grauissima vbique fames inualuisset, mirifice ditiores a pauperibus, per furta, rapinas, incendia, fuisse vexatos. Quam inedia vim cum non ignoraret, velut catapultam adhibuit ipsi Christo Stygius veterator. Ita enim loquitur Euangelista: Et cum ieiunasset, quadraginta diebus, & quadraginta noctibus, postea esuriit. Et accedens tentator dixit: Si Filius Dei es, dic, vt lapides isti, panes fiant. Quem tamen nec fames, nec tentator vicit vt ostenderet, nequaquam panis aut cibi cuiuscumq; causa vlli suggestioni diabolicę esse parendum.

V.

Quantum sit in fame malum, etiam Poęta ostenderunt in pœna Erisichthonis, quam illi Dea frugum Ceres immisit à Dryadibus offensis exorata. Fabulam ita describit Ouidius:

Ouid. lib. 8. Metamorph. fab. 13.

*Omnes germane Cererem cum vestibus atris
Mœrentes adeunt, pœnamq; Erisichthonis orant.
Annuat his, capitq; sui pulcherrima motu
Concusit gravidis oneratos mœsibus agros.
Moliturq; genus pœna miserabile, si non
Ille suis esset nulli miserabilis actis,
Pestifera lacerare fame: qua quatenus ipsi
Non adiunda Dea (neque enim Cereremq; Famemq;
Fata coire sinunt) montani numinis vnā,
Talibus agrestem compellat Oreada dictis:
Est locus extremis Scythia glacialis in oris,
Triste solum, Sterilis, sine fruge, sine arbore tellus,
Frigus iners: illic habitant Pallorq;, Tremorq;.
Et ieiuna Fames. ea se in præcordia condat
Sacrilegi seclerata, jube: nec copia rerum*

Vincas

Vincat eam, superetq; meas certamine vires.
Neue via spatium te terreat, accipe currus,
Accipe, quos franis altè moderè dracones,
Et dedit illa dato subuecta per aëra curru,
Deuenit in Scythiam, rigidq; cacumina montis,
(Caucasum appellant) serpentum colla lenauit,
Quasitamq; famem lapidoso vidit in agro,
Vnguibus & raris vellentem dentibus herbas.
Hirtus erat crinis, caua lumina, pallor in ore,
Labra incana situ, scabri rubigine dentes,
Dura cutis, per quam spectari viscera possent:
Ossa sub incuruis extabant arida lumbis:
Ventris erat pro ventre locus: pendere putares
Pectus, & a spina tantummodò crate teneri.
Auxerat articulos macies, genarumq; tumebat
Orbis, & immodico prodibant tubere tali.
Hanc procul ut vidit (neq; enim est accedere juxta
Ausà) refert mandata Dea: paulumq; morata
Quamquam aberat longè, quamquam modo venerat illuc,
Visa tamen sensisse famem, retroq; dracones
Egit in Amoniam versis sublimis habenis.
Dicta fames Cereris (quamuis contraria semper
Illius est operi) peragit, perq; aëra vento
Ad jussam delata domum est, & protinus intrat
Sacrilegi thalamos altoq; sopore solutum
(Mortis enim tempus) geminis amplexitur vlnis,
Seq; viro inspirat, faucesq; & pectus, & ora
Afflat, ut in vacuis peragat jeiunia venis.
Functaq; mandato, fecundam deserit urbem,
Inq; domos inopes, assuetaq; vertitur antra:
Lenis adhuc somnus placidis Erisichthona pennis
Mulcebat, petit ille dapes sub imagine somni,
Oraq; vana mouet, dentemq; in dente fatigat,
Exercetq; cibo delusum guttur inani,
Proq; epulis tennes nequicquam denorat auras,
Ut verò est expulsa quies, furit ardor edendi,

Perq̃, auidas fauces, immensaq̃, viscera regnat.
 Nec mora, quod pontus, quod terra, quod educat aër,
 Poscit, & appositis queritur ieiunia mensis:
 Inq̃, epulis epulas quarit: quodq̃, urbibus esse,
 Quodq̃, satis poterat populo, non sufficit uni:
 Plusq̃, cupit, quò plura suam demittit in aluum.
 Vtq̃, fretum recipit de tota flumina terra,
 Nec satiatur aquis, peregrinosq̃, ebibit amnes:
 Vtq̃, rapax ignis non umquam alimenta recusat,
 Innumerasq̃, faces cremat, & quò copia maior
 Est data, plura cupit, turbaq̃, voracior ipsa est:
 Sic epulas omnes Erisichthonis ora profani
 Accipiunt, poscuntq̃, simul: cibus omnis in illo
 Causa cibi est, semperq̃, locus sit inanis edendo.
 Iamq̃, fame patrias alti, voragine ventris
 Attenuarat opes, sed inattenuata manebat
 Tum quoq̃, dira fames, implacataq̃, vigeat
 Flamma gula; tandem demisso in viscera censu,
 Filia restabat, non illo digna parente:
 Hanc quoq̃, vendit inops.

Quæ dominum recusans, & abhorrens à servitute, varijs modis famelico succurrebat,

Præbebatq̃, auido non iusta alimenta parenti.
 Vis tamen illa mali postquam consumpserat omnem
 Materiam, dederatq̃, graui noua pabula morbo,
 Ipse suos artus lacero diuellere morsu
 Cæpit, & infelix minuendo corpus alebat.

Quod multis reuera legimus contigisse, qui fame adacti sibi digi-
 gitos prærodebant, & extrema brachiorum, qua tenus ea ore
 contingere potuerunt. Quod autem maius esse malum potest,
 quàm quod hominem eò impellit, ut non solum sua, sed etiam
 se ipsum absumat deuoretque? Nonne ad hoc perduxit sitientes
 S. Aug. lib. 22. homines, ait S. Augustinus, ardor immanis, ut urinam quoque hu-
 de ciuit. c. 22. manam, vel etiam suam biberent? Nonne ad hoc fames, ut à carnibus
 hominum abstinere se non possent, nec inuentos homines mortuos, sed
 propter hoc à se occisos, nec quoslibet alienos, verum etiam filios, matres
 ingredim

incredibili crudelitate, quam rabida esuries faciebat, absumerent? Immo audiuius, inclusos, alioque cibo destitutos, prærodissse sibi metipsis digitos, ut dixi, manus absumpsisse, & brachia eò usque manducasse, quò dentes poterant attingere; quoque os non potuit peruenire populando, saltem adhuc appetitum aspirasse, contempto omni cruciatu, quem morsus faciebat. Nonne hæc plus est, quàm Erisichthonia fames?

CAPUT IV.

Fames quotuplex sit, & quàm varia? quàm ex diuina providentia ad multa bona utilis?

Nec ita esse, negari nequit, verum ut à malo bonum secernamus, ponendum est, duplicis esse generis famem, vnam moderatam, immodicam alteram; illa utilis, hæc naturæ aduersa est. Illa non est morbus, etsi ratione fragilitatis humanæ ac remedij rectè cum morbo comparetur; insana autem fames plus est quàm morbus. Moderata fames, quæ est concupiscentia calidi & sicci, usque adeò morbus non est, ut potius contrarium, hoc est, inappetentia cibi sit morbus; ipsa autem cibi cupiditas naturæ indita indicium sanitatis, & fulcrum existat. Miser est, qui cum nullum habeat alimentorum defectum, habet tamen defectum appetitus edendi, sine quo nulla esca sapit, sicut nec sine siti potio. Ut ergo condimentum cibi non inter mala, ita neque eiusdem cibi appetitum inter mala, sed inter bona, & naturæ conuenientia debemus numerare. Philosophum Poëticè loquentem audiamus:

*Illud item non est mirandum, corporis ipsa
Quòd natura cibum quarit cuiusq; animantis.
Quippe etenim fluere atq; recedere corpora rebus
Multa modis multis docui, sed plurima debent
Ex animalibus ijs, qua sunt exercita motu:
Multaq; per sudorem ex alto pressa feruntur:
Multa per os exhalantur, quom languida anhelant.
His igitur rebus rarefcit corpus, & omnis
Subruitur natura, dolor quam consequitur rem.*

Propterea

I.

Lucret lib. 4.
de rer. nat.